

Påskmåltid skapar tradition

"Det pirrar i magen som inför julaften. Så beskriver Alina, 11, känslan inför påskmåltiden. Efter 15 år av påskmåltid tillsammans med familj och vänner ger Jan-Gustav Björk ut en handbok om hur man kan fira påskmåltid på skärtorsdagen.

Traditioner bär oss

– Det finns tomrum i traditionerna kring påskfirandet i vår kultur som vi upplevde att vi ville fylla.

Så beskriver Jan-Gustav Björk orsaken bakom att han och hans familj började fira påskmåltid på skärtorsdagen för 15 år sedan. Även om påsken klassas som kristendomens viktigaste högtid, saknar många av oss en tydlig bild av hur påskfirande kan se ut. Julen är ofta planerad enligt minutschema för att allt det viktiga ska hinnas med, men påsken blir lätt mest långfredag och påskhäxor. Jan Gustav betonar att traditioner fyller en viktig funktion i våra liv.

– Traditionerna skapar rutiner och spår som bär i livets alla växlingar. De bär oss när vi inte orkar bära dem.

Måltid med glädje och rik symbolik

Påskmåltiden har sin grund i den judiska traditionen att fira måltid till minne av befrielsen från slaveriet i Egypten. Familjen Björk har ändå anpassat måltiden så att den fungerar för dem. Långa textstycken har ersatts av konkreta handlingar som visar på påskens budskap. Jan-Gustav betonar att påskmåltiden är hela familjens måltid och att den därför behöver ge utrymme för barnen att få upptäcka och ta plats. Samtidigt uppskattar han själv också den kraftfulla symboliken i handlingarna.

– Jag tycker om det här med att göra. Vi skickar till exempel runt en påse med pengar som väger lika mycket som de pengar Judas fick när han förrådde Jesus. Det är lika mycket som en slav

Mikaela, Jan-Gustav och Cornelia Björk förbereder påskmåltiden. Foto: Johan Sandberg.

kostade på den tiden och det påminner oss om att Jesus är den som befriar oss. Måltiden visar på olika sätt på den förlåtelse, räddning och befrielse som finns i Jesu död och uppståndelse.

Påskmåltiden är en tacksamhetsmåltid och Jan-Gustav berättar att det snabbt växlar mellan lek och skratt och allvarliga insikter. Påskmåltiden är mera glädjefylld än långfredagen och ska därför också få vara familjär och avslappnad. Att snabbt växla mellan lekfullhet och allvar är något som barn är bra på och det faller sig därför naturligt när de är med, säger Jan-Gustav.

Vill hjälpa familjer hitta traditioner

Med handboken Påskmåltid – En familjetradition vill Jan-Gustav i första hand uppnå två syften.

– Jag vill hjälpa föräldrar som söker traditioner i hemmet. De traditioner vi har där hemma är viktiga för de formar våra vanor också senare i livet. Jag vill också att de som vill fira påskmåltid ska få enkla instruktioner som gör det lättare både att börja och att föra traditionen vidare.

För familjen Björk har påskmåltiden inte bara gett dem starkare familjetraditioner. Den har också gett dem starkare vänskapsrelationer. Trots att måltids-gästerna har varierat under årens lopp så har det bildats en kärna av tre familjer som i stort sätt alltid är med. De ger traditionen en viktig stabilitet.

– Vi är alltid minst 15 personer och det blir ofta lite trångt. Men de här människorna har också blivit barnens vänner och hela familjens vänner. Att äta tillsammans är ett bra sätt att stärka relationella band.

Foto: David Ohland

Jan-Gustavs tips för nybörjare

- De vuxna i huset behöver vara överens om att fira påskmåltid. Det fungerar inte om man drar åt olika håll.
- Bjud in människor som det känns naturligt att dela gemenskapen med.
- Delegera! Om till exempel matlagningen känns jobbig så be gästerna ta med vissa rätter.
- Krångla inte till det med maten. Ät något ni tycker om.
- Använd de bitar i konceptet som fungerar för er just nu. Ni kan plocka med flera moment när barnen blir större.

Boken kan beställas från KU:s kansli och via KU:s hemsida.